

LÄRARHANDLEDNING



BRÅKA OCH BLI SAMS

VÄRLSKULTURMUSEET



BRÅKA OCH BLI SAMS

Utställningen *Tillsammans* på Världskulturmuseet handlar om det fantastiska och det svåra med att vara tillsammans. En av utställningens delar handlar om att bråka och bli sams. Där kan barnen utforska, leka och lära om konflikthantering, ständig förhandling samt förståelse, respekt och tolerans.

I denna lärarhandledning presenteras förslag på hur du och dina elever kan fortsätta arbeta med konflikthantering i skolan, efter besöket på museet. Men ni kan förstås använda materialet även utan att besöka utställningen!



Träna på att bråka och bli sams tillsammans med en av museets pedagoger. Boka ditt besök via vår hemsida: www.varldskulturmuseet.se eller maila skolinfo@varldskulturmuseet.se






KONFLIKTHANTERING

Utställningens del om konflikthantering bygger på forskarna Kenneth Thomas och Ralph Kilmanns modell som kallas för *Conflict Mode Instrument*. De menar att det finns fem olika stilar människor använder sig av vid konflikt. De fem konfliktstilarna är kamp, kompromiss, undvikande, anpassning och samverkan.

Stilarna har för- och nackdelar i olika slags konflikter. Vissa människor använder alltid samma stil, kanske av gammal vana. Andra använder olika stilar, beroende på situation. Genom att bli uppmärksam på sitt beteende vid konflikter är det möjligt att bryta det samt utveckla fler metoder för att bråka och bli sams.



 Vill du läsa mer om de olika konfliktstilarna? Besök <http://www.hanterakonflikter.se/konfliktskolan/konfliktstilar/>

I utställningen Tillsammans gestaltas de fem konfliktstilarna i form av djur för att göra det mer anpassat för barn, framför allt för elever i mellanstadiet.

KAMP innebär att få sin vilja igenom i en konflikt. Det kan ske genom att säga ifrån, markera sin gräns eller att stå upp för sig själv.

KOMPROMISS innebär att en konflikt löses genom att parterna möts på mitten. Alla får igenom något, men ingen blir helt nöjd.

UNDVIKANDE betyder att en eller flera parter undviker konflikten. Det är ingen lösning, men kan vara ett sätt att köpa tid.

ANPASSNING betyder att en part släpper sina egna intressen och istället anpassar sig efter den andres vilja.

SAMVERKAN innebär att lösa en konflikt genom att tillgodose allas intressen och hitta en lösning alla är nöjda med. Det är inte alltid möjligt.

DE FEM KONFLIKTSTILARNA



HAJEN

Hajen står för kamp och dominans. Den tänker mest på sig själv och tar över helt när det är konflikt.

- + Hajen griper in. Bra vid nödsituationer.
- Hajen tillgodoser sina egna behov och struntar i andras.



RÄVEN

Räven står för kompromiss. Den kommer snabbt på en lösning som är rättvis för alla.

- + Löser konflikten snabbt genom att dela på hälften eller mötas på halva vägen.
- Ingen blir helt nöjd.



SKÖLDPADDAN

Sköldpaddan står för undvikande. Den vill inte eller vågar inte vara med.

- + Bra när det uppstår farliga situationer eller när en behöver lugna ner sig.
- Konflikten försvinner inte utan är kvar.



KAMELEN

Kamelen står för anpassning. Den är tålig och ser hellre till andras behov än sina egna.

- + Bra om det handlar om en struntsak eller om något som är viktigt för andra.
- Får aldrig igenom sin vilja. Uttrycker inte sina egna behov.



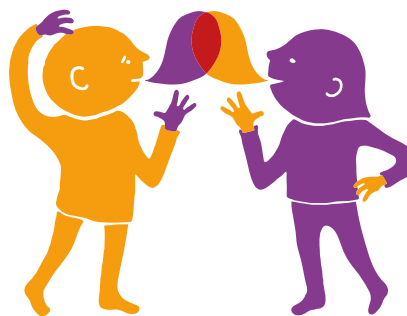
GIRAFFEN

Giraffen står för samverkan och samarbete. Målet är att alla i konflikten får sina behov tillfredsställda.

- + Bra för att förstå andra och skapa långsiktiga lösningar.
- Det tar tid. Kanske inte värt alla små konflikter.

1. SPELA UPP KONFLIKTER

Låt eleverna hitta på konflikter där de olika stilarna passar bra eller dåligt som lösning. Spela upp konflikterna för varandra som sketcher.



2. VÄLJA STIL

Låt eleverna fundera över vilka stilar de själva använder när det är konflikt. Kan de prova en annan stil nästa gång det är bråk?



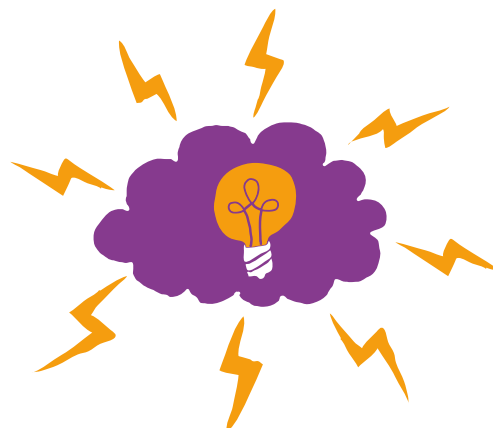
3. KONFLIKTER I SKOLAN

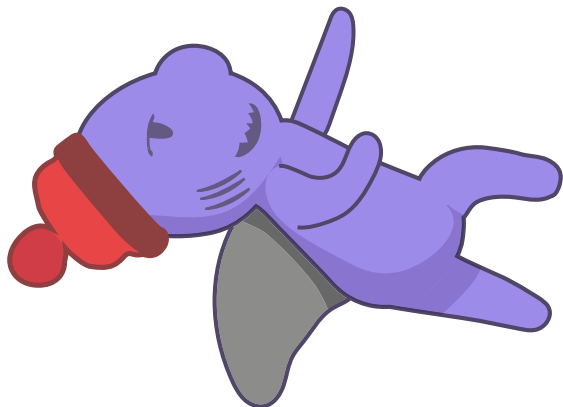
Ge eleverna ett exempel på en konflikt. Kanske något som hänt i skolan? Låt dem fundera ut vilken stil som skulle passa bäst för att lösa situationen.



4. FINNS DET FLER STILAR?

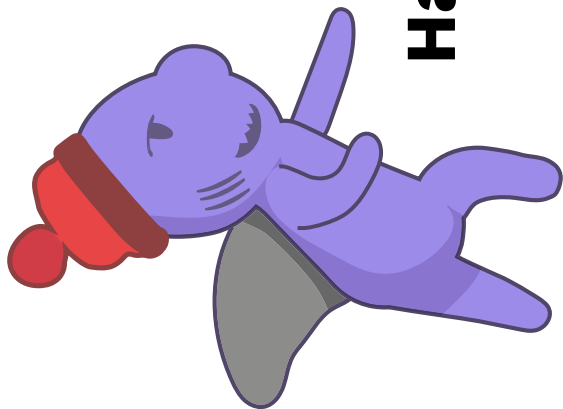
Låt eleverna hitta på fler stilar för att hantera konflikter. Finns det andra sätt att hantera konflikter på? Passar stilarna ihop med några andra djur?





**Vi kan göra på olika
sätt när det blir bråk...**

Hajen styr och ställer



**Vi kan göra på olika
sätt när det blir bråk...**

Giraffen samarbetar





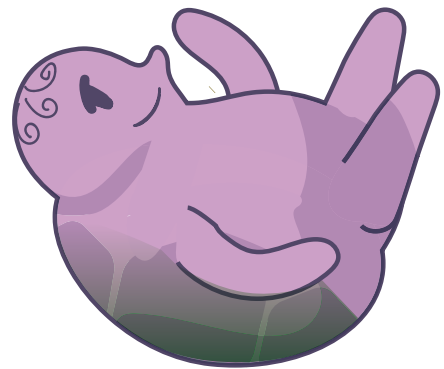
**Vi kan göra på olika
sätt när det blir bråk...**

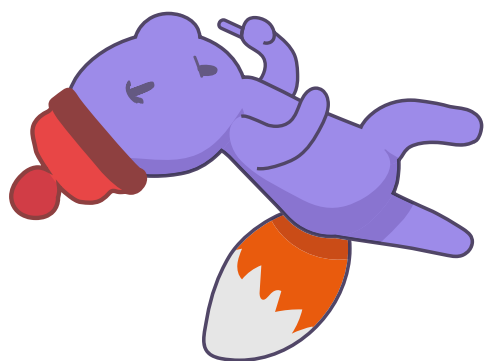
**Kamelen gör
som andra vill**



**Vi kan göra på olika
sätt när det blir bråk...**

**Sköldpaddan
går undan**





**Vi kan göra på olika
sätt när det blir bråk...**

Räven kompromissar

